

סקר על בעיות ענף הבקר לבשר בישראל

מאת ד. לוי, ר. וולקני, בולטין מס' 61.

ראלי לפי דרגת חשיבותם כדלהלן: (1) בקר הולנדי מעדרי החלב; (2) בקר מעדרי בקר לבשר; (3) בקר מקומי מהסקטור הלא יהודי; (4) בשר קפוא מהייבוא; (5) ייבוא בקר חי לשחיטה. בטבלאות מובאים הנתונים על הספקת בשר ממקורות שונים (לא רק בשר בקר).

במסגרת רשימה זו אין אפשרות למסור, ולוא אפילו בצורה תמציתית, את הפרטים המעניינים שנסקרו בבולטין זה; נסתפק בציון הנושאים, שהם: הגזע, הגודל הרצוי של הבהמה, המין והסוג, בעיות ההירמון, המחירים, התיווך, הוצאות בית המטבחים, גורמי ייקור הבשר בארץ, סוגי בשר אחרים שמתחרים בבשר בקר וכו'. פרק מיוחד הוקדש לבעיות הטיפול והייצור.

חשיבות הסקר הוא בכך שהוא מתבסס על נתונים סטטיסטיים ודיועות של אנשי מקצוע ומעשה, בעלי נסיון בענף זה, ואף על פי שהחומר, רובו ככולו רוכז עד 1962, הרי אין להניח שממשות הסקר פחתה במשהו בעקב שינוי יים כל שהם שחלו בענף זה בשנתיים האחרונות.

רצוי הדבר שמחברי הסקר יכינו תמצית, יוסיפו עליה נתונים "טריים" מהזמן האחרון (בשיטת השיווק, בצריכה וכו') ויפיצוה בקהל כל המעוניינים בבעיות אלה. אין כל ספק שכל המעורבים בהגשת מנת הבשר לצרכן הישראלי חייבים לדעת את כל מה שנאמר בסקר זה.

הערה: בעמוד הראשון של החוברת הננו קוראים: "הופעתה של חוברת זו חלה סמוך להענקת הפרס ע"ש י. פורטר ז"ל מטעם איר"ג ומגדלי בקר לבשר למשה פפר, ראש המחלקה לבקר-בשר במשרד החקלאות. מחברי החוברת, מתוך הערכת פועלו של משה פפר בעיצוב ענף הבקר לבשר בארץ, מקדישים אותה לו בהוקרה".

י. ע.

סקר זה הופיע בפברואר 1964 ומחבריו ראויים לשבח על מיצוי בעיות ייצור הבשר בארץ, שיווקו וצריכתו, בצורה כה מקיפה. במבוא לסקר נאמר: "מטרתו של הסקר הנוכחי היא להנחות את המחלקה לגידול בקר בתחנה לחקר החקר לאות בתיכנון המחקרים... הוא שם לו למטרה ללמוד את הבעיות. הכנתו התבססה על פגישות עם בעלי מקצוע בשטחים שונים. הושם דגש על בירור ערכו של הבשר כמזון לאדם והשפעת אחוז השומן (החלב) שבו; ליבון שאלות אלו יש בו כדי לקבוע סייגים לדרכי הטיפול. נקודת ראות אחרת, אליה התייחס הסקר הוא — יעילות הייצור של ק"ג בשר בעל איכות רצויה וההכנסה נאטו למגדל".

יש להודות שזו פעם ראשונה שבעיות אלה הוארו על יסוד ריכוז חומר מקיף באמצעות ראיונות ושיחות, משלוח שאלונים וכו'. הובאו ונסקרו דעותיהם של מומחים לתזונה, מומחים לכלכלת משק בית, פקידי ממשלה, אנשי תיווך בשיווק, סוחרים בקר וקצבים, מומחים לגידול בקר ואפילו צרכנים.

פרק מיוחד הוקדש לתולדות גידול ענף הבקר לבשר הארץ, תוך השוואות לארצות אחרות. מצויר מספר 1 שבסקר למדים אנו שאין אנו זכאים להימנות עם זוללי בשר בקר; בשנת 1958 היתה הצריכה השנתית לנפש בישראל 7.5 ק"ג לעומת 122 ק"ג בארגנטינה (ארץ השיא בצריכת בשר-בקר) ולעומת סירי בשר עם 50 עד 106 ק"ג ברוב ארצות אירופה, אמריקה, אוסטרליה וניו-זילנד.

תשומת לב הוקדשה לטעמים השונה של צרכני הבשר בארץ, לפי האיוורים והעדויות השרויות, אולם מצטיירת המגמה בשנים האחרונות להעדיף את הבשר הרזה על פני השמן, מגמה שמשלטת ברוב ארצות העולם.

נסקרו והוסברו מקורות הבשר בשוק הישראלי.